

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Balan Lilian, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Balan Lilian XXXX, născut la XX octombrie XXX, originar și domiciliat în sat. XXX, r-nul XXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 02.03.2016 – 24.10.2016 (prima instanță);
2. 17.11.2016 - 14.12.2016 (instanța de apel);
3. 12.04.2017 - 14.06.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Călărași din 24 octombrie 2016, Balan Lilian a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, la 12 ani închisoare;

- în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, la 6 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor stabilite, pentru concurs de infracțiuni, a fost stabilită lui Balan Lilian pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că inculpatul Balan Lilian la 11 ianuarie 2016, în jurul orelor 23:00, aflându-se la domiciliul său situat în s. XXX r. XXXX, împreună cu Răducan Ion a.n.1983 și cet. Guțan Angela a. n. 1987, toți fiind în stare de ebrietate, în urma unui conflict apărut spontan, intenționat, cu un cuțit i-a aplicat câteva lovituri în regiunea feții cet. Guțan Angela pricinuindu-i vătămări corporale sub formă de trei plăgi în regiunea frunții, nasului și antebrățului

drept care sunt leziuni ireparabile, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 15 D din 09.02.2016.

Tot, el, în același loc și timp, îndată după aplicarea loviturilor cet. Guțan Angela, intenționat, cu același cuțit i-a aplicat câteva lovituri și lui Răducan Ion peste diferite regiuni ale corpului, cazându-i vătămări corporale grave, periculoase pentru viață sub șoc traumatic-hemoragic în urma asocierii leziunilor multiple în cadrul traumei asociate: crenio-cerebrale, toracelui și abdomenului plăgi în regiunea capului și urechii drepte, escoriații și echimoze pe față, fractura ramurei drepte ventriculare, fractura bazei craniului, hemoragii suarahnoideale cu pătrundere în ventriculare, fracturile sternului, coastelor 4, 5, 6, 7 și 8 pe dreapta plagă înțepat tăiată abdomenului cu lezarea mezenterului intestinului gros, escortații pe gât articulația umărului drept, abdomen, antebrațul drept, spate, echimoza pe antebrațul stâng, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 10 din 11 februarie 2016, în rezultatul cărora a decedat pe loc.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, acțiunile inculpatului au fost calificate de drept de către instanța de judecată în baza art. 151 alin. (1) Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață și care au condus la o desfigurare iremediabilă a feței și în baza art. 145 alin. (1) Cod penal – omorul intenționat, adică omorul unei persoane.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

3.1. Avocatul Nogai Boris în numele inculpatului Balan Lilian, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în baza art. 56 Cod penal și art. 332, 391 alin. (2) Cod de procedură penală și încetarea procesului penal în privința lui Balan Lilian.

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă probelor acumulate și administrate în cadrul ședinței de judecată.

A mai menționat că declarațiile lui Guțan Angela nu pot fi luate în considerație, deoarece ea fiind concubina lui Răducan Ion, care se caracterizează numai negativ. Martori oculari pe cauză nu sunt, despre cele comise în casa lui Balan Lilian știa numai Guțan Angela, așa că toate sunt numai bănuieli care conform practicii judiciare se tratează în folosul lui Balan Lilian asupra căruia în casa lui au năvălit Guțan Angela și Răducan Ion din motivul că Balan Lilian a luat și alt vas cu vin la el acasă.

La fel, consideră că Balan Lilian a săvârșit faptele incriminate, aflându-se în stare de legitimă apărare de acțiunile violente a lui Răducan Ion și Guțan Angela, conform art. 36 Cod penal, în speța dată Balan Lilian a respins un atac direct din partea lui Răducan Ion și Guțan Angela, care îl strângeau de gât, punând în pericol grav viața și sănătatea lui și poate fi vorba și de omor în stare de afect și vătămarea gravă a integrității corporale săvârșită în stare de afect.

3.2. Inculpatul Balan Lilian, a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței,

recalificarea acțiunilor din art. 145 în art. 151 alin. (1) Cod penal, din motiv că în acțiunile inculpatului nu se regăsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 145 Cod penal.

Apelantul a invocat că sentința de condamnare este ilegală și neîntemeiată bazată pe presupuneri. Proba acuzării cu privire la ascunderea de către inculpat a urmelor infracțiunii nu corespunde adevărului, deoarece el singur s-a prezentat la inspectoratul de poliție din Călărași.

Instanța de fond a pus la baza condamnării declarațiile martorului care nu confirmă vinovăția sa în comiterea infracțiunii.

A mai menționat că a cooperat cu organele de anchetă și instanța de judecată unde și-a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, și nu de art. 145 Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că prima instanță a apreciat, prin prisma art. 101 Cod procedură penală, toate probele din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării și just a conchis asupra vinovăției inculpatului Balan Lilian în baza art. 145 alin. (1) și 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele invocate în apelurile depuse, întrucât acestea vin în contradicție cu materialele cauzei și circumstanțele stabilite în cadrul cercetării judecătorești în instanța de fond și verificate în cadrul procedurii de examinare a apelului.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat a apreciat critic declarațiile inculpatului precum că nu el l-a omorât pe Răducan Ion, considerând a fi neveridice și date cu scopul evitării răspunderii penale, or, acestea se contrazic prin întregul sistem de probe cercetate în instanța de fond, care combat în întregime versiunea inculpatului.

Instanța de apel a mai specificat că în cadrul ședinței instanței de apel inculpatul Balan Lilian însoțit de apărătorul său Gafton Mihail a recunoscut pe deplin vinovăția în comiterea infracțiunilor incriminate, menționând că săvârșirea infracțiunii nu a fost intenționată ci a fost provocată de conflictul cu partea vătămată Gutan Angela și victima Răducan Ion, solicitând în fața instanței o pedeapsă mai blândă.

În continuare, instanța a respins ca neîntemeiate argumentele apelantului precum că, Balan Lilian a săvârșit faptele incriminate, aflându-se în stare de legitimă apărare de acțiunile violente a lui Răducan Ion și Guțan Angela și în temeiul art. 36 Cod penal, Balan Lilian a respins un atac direct din partea lui Răducan Ion și Guțan Angela, care îl strângeau de gât, punând în pericol grav viața și sănătatea lui și poate fi vorba și de omor în stare de afect și vătămarea gravă a integrității corporale săvârșită în stare de afect.

Într-un alt aspect, instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat a respins ca nefondată versiunea apărării cu privire la faptul că inculpatul Balan Lilian a acționat în stare de legitimă apărare, concluzionând că, se admite că au existat acțiuni provocatoare din partea victimei, însă aceste acțiuni nu întrunesc condiția unui atac iminent, de intensitatea care ar permite imposibilitatea evitării consecințelor atacului, decât prin replica cauzată cu obiectul (cuțitul), prin urmare, lovitura nu a fost necesară pentru înlăturarea atacului și nu a fost proporțională acestuia, și respectiv, comiterea omorului nu a avut loc în condițiile legitimei apărări, nefiind întemeiate argumentele apărării în acest sens.

Prin urmare, instanța de apel nu a reținut argumentul invocat de către inculpatul Balan Lilian precum că nu a avut intenția directă de a-l omorî pe Răducan Ion ci aceste acțiuni au fost provocate de conflictul cu partea vătămată Guțan Angela și victima Răducan Ion, au fost luate în considerare de către prima instanță care just a constatat că, la aplicarea loviturilor de către inculpat acesta nu a urmărit curmarea vieții victimei, ce se atestă din explicațiile sale și lipsa altor probe, dar a acceptat rezultatul producerii decesului, ce se confirmă prin obiectul la care s-a apelat și locul vital în care a aplicat lovituri ce atestă intenția indirectă de comitere a omorului.

Totodată, a fost respins și argumentul avocatului precum că, declarațiile lui Guțan Angela nu pot fi luate în seamă, deoarece ea este cointereseată pe acest dosar fiind concubina lui Răducan Ion, care se caracterizează numai negativ. Martori oculari pe cauză nu sunt, despre cele întâmplate în casa lui Balan Lilian știa numai Guțan Angela, așa că toate sunt numai bănuieli care conform practicii judiciare se tratează în folosul lui Balan Lilian asupra căruia în casa lui au năvălit Guțan Angela și Răducan Ion din motivul că Balan Lilian a luat și alt vas cu vin la dânsul acasă.

Instanța de apel a menționat că declarațiile părții vătămate Guțan Angela, care are și statut de succesori al victimei Răducan Ion, oferite în instanța de fond sunt consecvente, corespund cu declarațiile date în cadrul urmăririi penale și coroborează cu celelalte probe prezentate și verificate în cadrul cercetării judecătorești. Aceasta a fost prevenită de răspunderea penală pentru darea declarațiilor intenționat false, și prin urmare, nu există temeii de a aprecia critic aceste declarații oferite sub jurământ și care corespund adevărului.

Mai mult, instanța de apel a menționat că prima instanță a combătut acest argument al apărării în conținutul sentinței, menționând că, aspectele faptice sunt deplin elucidate prin probele administrate, iar Balan Lilian a avut posibilitatea reală să evite conflictul și atacul în propria gospodărie părăsind în orice moment domiciliul și să cheme ajutor.

În consecință, instanța a relevat că, avînd în vedere circumstanțele cauzei, inclusiv caracteristicile personale ale inculpatului, justificat instanța de fond i-a aplicat acestuia pedeapsa penală prevăzută de sancțiunile normei penale incidente cauzei, care va asigura atingerea scopului pedepsei. Pedeapsa dată instanța de apel a

considerat-o echitabilă și proporțională urmărilor survenite în urma săvârșirii infracțiunilor.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar inculpatul, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului recurentul menționează că învinuirea înaintată este abuzivă, neîntemeiată și bazată doar pe presupuneri.

Mai mult, recurentul susține că în decizia instanței de apel se menționează despre circumstanțele atenuante, însă instanța de apel nu le-a luat în considerație și a pronunțat o decizie neîntemeiată.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de inculpat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Pornind de la dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, se reține că instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Din conținutul recursului declarat se constată că recurentul invocă drept temeii prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că temeiul invocat de recurent nu s-a confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, invocând în acest context următoarele.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Totodată, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așadar, Colegiul penal atestă că, sancțiunea infracțiunii imputate inculpatului în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsă cu închisoare de la 10 la 15 ani; în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa închisorii de la 5 la 10 ani.

În acest context, prin sentința instanței de fond menținută prin decizia instanței de apel, inculpatului, în baza art. 145 alin. (1), 151 alin. (1) Cod penal, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 14 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Colegiul penal menționează, că la stabilirea pedepsei inculpatului, atât prima instanță, cât și cea de apel, au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia și corect au conchis că inculpatul a comis o infracțiune gravă și deosebit de gravă, de lipsa circumstanțelor agravante și în prezența unei circumstanțe atenuante manifestată prin acțiunile provocatoare din partea victimei, prin urmare corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoare.

De asemenea, Colegiul penal, menționează că, inculpatul a săvârșit infracțiuni ce se clasifică, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, ca infracțiune gravă și deosebit de gravă, din care considerente în viziunea Colegiului penal, instanțele de judecată just au ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite și care reprezintă un grad sporit de pericol pentru societate, de metoda săvârșirii infracțiunii. Având în vedere cele menționate, instanța de recurs consideră, că pedeapsa de 14 ani închisoare și modalitatea de executare a acesteia stabilită în sarcina inculpatului, a fost individualizată corect și în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Așadar, Colegiul constată că, pedeapsa individualizată de instanțele de judecată, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Prin urmare, Colegiul penal reține că pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca

măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Prin urmare, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei inculpatului Balan Lilian, atât prima instanță, cât și cea de apel, au dat deplină eficiență circumstanțelor cauzei, numind acestuia o pedeapsă echitabilă, în limitele prevăzute de sancțiunea normelor penale în baza cărora a fost declarat vinovat, ținându-se seama de prevederile art. 61, 75 Cod penal.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat decizia atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil fiind vădit neîntemeiat, or, tipul și mărimea pedepsei stabilite inculpatului, este echitabil pentru corijarea și reeducarea lui și atingerea scopului pedepsei.

9. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Balan Lilian, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui **Balan Lilian XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 iunie 2017.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda